

Landskap: Blekinge Upptecknat av: Ida Mattsson
 Härad: Medelstads Adress: Gumnets, Tving
 Socken: Tving Berättat av: Elsa Mattsson
 Uppteckningsår: 1944 Född år 1850 i Tving

Matbrödet på 1880-90 talet.

Ulmak. 11 b.

Landskap: Blekinge Uppiecknat av: Ida Mattsson
 Härad: Mellersta Adress: Gunnarorp Lving
 Socken: Lving Berättat av: Ebra Mattsson
 Uppteckningsår: 1944 Född år 1850 i Lving

Bröet som baktes på 1880-90 tallet
 va alri bara så ragnjöl
 utan blannad, allt mää
 mää annat. Flavra älla ätta
 mjöl älla päen, utan te jult
 då skulle då va bara rent
 ragnjöl. Mää de skulle blava
 päen i bröet. Då skulle
 pänen rivat orkatade de bara
 tvättade de. Sen skulle revit
 kokas. Sen blannade de mää
 flavrarnjöl i revit o bara
 lite ragnjöl för ragnjöllet
 va då allt ant om

Ulma k. 11 b.

? potatis?

ACC. NR M. 9394:2.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2

Gen blannade de lite ättamjöl
mån i. På då gick inte o
baka bara Åttamjöl eller
Havramjöl. På då ramlade
bröet söner. Gen knadde de
jänen mån i te o hålla i
kopat mån. Gen skulle de ha
suedeg mån i nå de knadde
degen på då skulle bli suet
Den te di opp utå degen
nå di bakke o gånde den
te näste gång di skulle
baka. På stora bongaställe
te di opp så stae suedeg
så kan vägde en mark. De
hadde stora Murada bak-
unga o bakke i både Bänne
o liggara. Glos de patia.

Hadde de bakunga som gick
en Nie Tie Brökake i. M-änn
på stora Bongaställe hadde
de så stora Bakunga så
då gick en. Sköttan A Tan
brökake i. Nå di skulle baka
fick di laga Teat den enne
daen. Då fick di riva päen
o koka revet o blanna i
Mjölet o Suedegen o Kno
Degen. Sen fick då ligga Te
daen ätte o jäsa. Då fick
di stia upp klockan tre på
manen o källna i Bakungen
så di fick varmt. Bakungen
va inte Murad uti Tegel
utan i grästen o sel. Så
då to så länge ti ingan

ACC. N:R M. 9394:4

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

4

di fick han varme. Dã to en
pae timma. Dã skulle va
Alle o Björke te bakken. Stora
runa klampa. Slätten rätt o
kätten lät. Nå di skulle
källa i Bakungen så hadde
di en stoe gresta mä långt
skapt på. Denn tal di
vetræn på o päde in dom
i Bakungen. Dã skulle va
två tvärå pöst di tal di
på tväran i Bakungen
sen skulle di ha pyvesticke
o lägga uppå dom te o
tänna ett på. Så di fick
att te o brenna. Sen tal
di nanna tärta klampa
uppå pyvestickena o så

ACC. N:R M. 9394:5.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

5

Råd uppå. Då va på ett
stort Bångaställe Malmoran
hade befallt Piar te o
källna i Bakungen. Piar
fick att inte te o brenna.
Men kom va inte veltarven.
Flam kröp inn i Bakungen
o lände ett. Då gick en
liten stunn. Malmoran tyckte
då se lykt i köket. Flam
hade inte Piar knapla. Kom
öppnade på döran o tittade
ut. Kom så ingen Piar
Men kom hade väl
mumla. Då tittade kom in
i Bakungen där lå Piar
o sjae. Då syntes vara
benen o traskona ända

ACC. N.R. M. 9394:6.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

6

o Gud tröste mej va jöe
du Gissa ra Matmorar o
pick tag i benen o dra
ut na, ja skulle väl på
Hälseke ha ett på denn sul
ven ra Pian o grät o va
så schatte som en rotare.
Då sprattade Matmorar
Men en denn gång fick hon
jälpa Pian o källna i
Bakungen. Men då brann
i Bakungen skulle Pian baka
De hadde stora baktrög
ihopspikade å bräde o
hadde degen i pöst skulle
de ätta upp degen i stora
degar påacet. Sen skulle
de tugga ne degarna i

ACC. N.R. M. 9394:7

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

7

Baktröget igen te o jär o lite
te menn de lae ikring i
Bakungen. De hadde en rak o
mä ett långt skapt på te
o röra ikring ellen mä.
Nu skulle di baka di bakte
stora runna bräkake som
vägde en tolv päntan marke
o iblann ändå mee o sä en
sjötan attan sä stora
Bräkake sä dä podrades stora
starka Pie te o baka va
dä en liten innepia sä fick
lagårpien hjälpa na. Menn
de bakte o sloupp bräkakene
skulle de lösa dörrarna dä
fick ingen komma på besök
o inte fick Piens fira pär

ACC. N:R M. 9394:8.

Då fick de otte män bröet.
Skulle noen karing kamma
o vilka lända næsting så
di va tvangena o slappa
in na. Så nå hann gick
så skulle de spotta tre
ganger atte kenne o så vi
mej fri för otte män bröet
Skulle de noen gång på otte
män bröet så skojade atti
drängarna nå perra o nämde
dum i namn o sa tittelscenjel
som så. Denna gången pes du
att Gissa nåe du bakte och
så följde en rungande
skrätsalva. Nå de bakte
så podrades då tre värktyg
en gresla te o sätta in

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

8

ACC. N:R M. 9394:9

Bröet mäs en raka te o raka
ut eller mäs en ungvast
te o rappa ut oskar mäs
så Bakungen ble rene. Då
skulle va långa skapt på
värktjen. ungvasten va en
långe stake mäs ett runt
ungvastjär på. ungvasten
skulle då va rätt enris te.
De fick gå ätte nye ungvast
o binga på val gång de
skulle baka på nå kan va
förke så rappade kan vätle
De trädde in ungvasten i
då runna ungvastjärnet
o vann en rime om. Nöe
de rappade ut eller utä
Bakungen så hadde de en

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

9

ACC. N:R M. 9394:10.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

10

spann vann o doppade ungtårsten
i sen hadde di nonna mjölken
o kastade in i Bakungen o
skulle si om då va för varmt
te bröet. Brann mjölken upp
meddesamma då va då för
varmt då fick di blaska på
mee vann. När di skulle sätta
in bröet i Bakungen då skulle
di va två en skulle ta
bröakarna på bålet o sätta
dem på grestan o denn
andra skulle sätta in dem
i Bakungen. Sen skulle då
stå inne i två timma i
ungen sen va då bakt.
När bröet va bakt så
to di utat o kalneat i

ACC. N:R M. 9394:11.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

TT

Träbälja mäs lock på o farvarade
dä i källan. Näste gång di
skulle baka. Lå skulle di
baka näe di hadde två
bräcke igen å dä gamla
baket. Sen fick di inte skära
dä nya bröet fören di hadde
ätet upp dä gamla. För dä
nya skulle Lärka te lite
anner ble dä odryt. Lå di
bakte en liten smäcke kaka
dä skulle Pianna o Matmaran
ha o äta upp menn den va
varme. Må lite smäl o en
kopp kammjolk te. Dätta
bröet äts daglien te Manana
Meddan o Kvällen. o så
skulle dä va pän te dä

Första Piensa Joe om Abanana
när de stige upp ve pyratien
na o sätta på en stor pända =
gryta. Då skulle di ha te
praktiskt o så stoesill soie o
kännjolk o brä te. De satte
fram ett stort lepat mä
kännjolk i o så runa trä =
ske i di hängde de på pända =
kantan vaden. Sen to di dom
o drack kännjolk mä te
maten. Likadant Joe di ve midda
nä de kaddde ätte älla pändvällin
dä satte di fram ett lepat mä
träske i te o äta mä di kadd
inga talke. Då va en gubbe han
korrade hol i sin ske när han
skulle äta ätte sen fick han ätte
dä tjuka